

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Nova collectio formularum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

NOVA COLLECTIO FORMVLARVM.

*Stephanus Baluzius Tutelensis ex veterimis codicibus manus-
criptis eruit, in unum collegit, nunc primum edidit.*

INCIPIVNT CAPITVLA.

1. Petitio Episcopi peregrini ad proprium Episcopum. 2. Commendatoria & exhortatoria ad sanctimonialem. 3. Conquestio de vasso qui iustitiam facere renuit. 4. Item de eadem re. 5. Indiculum regalis. 6. Indiculum de servis fugacibus. 7. Donatio ad casum Dei pro Missas canendo. 8. Supplicatio ad Regem. 9. Indiculum. 10. Indiculum. 11. Indiculum. 12. Item aliam. 13. Parabola. 14. Item alia. 15. Indiculum. 16. Incipit editio. 17. Indiculum generale ad omnes. 18. Item alio. 19. Item alio. 20. Item alio. 21. Item alio. 22. Item alio. 23. Item alio. 24. Item alio. 25. Item alio. 26. Item alio.	27. Donatio à die presente. 28. Ad testamentum faciendum. 29. Item aliud testamentum ad locum sanctum. 30. Confirmatio traditionis ad monasterium. 31. Qualiter parentes filios suos offerant in monasteriis. 32. Promissio stabilitatis in monasterio. 33. Petitio quam ante votum monachi quislibet facere debet. 34. Ipsa promissio. 35. Exemplar promissionis sicut solebant antiqui monachi regulam promittere. 36. Indiculum pro monacho qui fugerit de monasterio. 37. Qui monasterium in proprio edificat, qualiter chartam faciat. 38. Qualiter privilegium condatur. 39. Epistola que formata dicitur sive commendatitia. 40. Item alia. 41. Item adhuc alia. 42. Item adhuc alia. 43. Exemplar libertatis. 44. Traditio ad monasterium. 45. Item alia. 46. Presbiteria. 47. Vindicatio traditionis. 48. Charta commutationis. 49. Constitutio dotis.

Petitio Episcopi peregrini ad Episcopum propriam.

IN Christi nomine. Ille Episcopus illo Episcopo amico nostro devotam dirigo salutem, Gratias vobis referimus de caritate vestra, quam erga fidelem

nostrum dignati estis facere & circa congregationem nostram qua est in oppido sita quod dicitur illum. Fecisti enim ut Apostolus commendans ait: *Predica verbum, in sta opportunè & inopportunè nolentibus.* Qui enim sequitur Apostolorum vestigia, luce gaudebit perpetua. Rogo vos

humiliter dirigere nobis per epistolam vestram quid mihi de nostro liceat celebrare officium in parrochia vestra & in Ecclesiis vestris quæ in nostro sunt beneficio, si prædicare liceat, si emendare, si corrigere, si erigere Ecclesiis, si confirmare, aut baptizare, aut penitentiam dare, aut quid nobis concedatis, aut quid prohibeatis, scire nos faciatis citius petimus. Amicitiam vero vestram valde firmam optamus inter nos confiltere. Et obsecro ut mihi commendare dignemini quasi firmo amico tuo quodlibet servitium, & paratum me habetis in omnibus honestis & iustis mandatis vestris. Benevalete.

*Commendatoria & exhortatoria ad
sanctimoniam.*

II. In nomine sanctæ Trinitatis. Veneranda & almissima gloriosaque illa, ego ille inferior cunctis servis vestris postulo summo à Deo æternam venire salutem. Hinc rogo vos & amoneo ut laus popularis, quæ per vulgares spargitur aures, vestram attingat mentem, & crescendo pollulat sapientia vestra apud Deum & homines. Omnis verò populus hac proclamata voce dicens his verò esse ditatam felicibus donis, quod in perpetuum firmiter permaneat, citam omni bono consilio & claram facie omni conspectui humano, varias scilicet gazas miro ordine beatæque mundi regna mirificè disponere, pulcræ corpore & in mente quieta, lucidis autem luminibus vestram fieret staturam, in aulem dicunt. Debetis enim semper gratias agere, ut in vobis hæc & his similia crescant per omnia momenta. Vide, ut Apostolus ait, quomodo cautè ambulaveris, sicut sapientes. Et iterum: *Non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus providentes bona &c.* Festina itaque, virgo gloriosissima, sanctis studiis te & bonis operibus ornare, ut cum sanctis & beatis virginibus centenum merearis collegere fructum.

*Conquestio de vasso qui iustitiam facere
rennit.*

III. Domino inluster atque præ cuncto magnificentissimo, ut confido, viro amico meo illo ille. Deus scit, qui omnia non latet occulta antequam fiant, in omnibus amicis & bene cupiens vester, illud inprimis quod plurima sunt & nobis opportunum, salutem in Domino optamus vobis in quantum arcana cordis mei continet plenitudo. De cetero cognoscas industria vestra iste præsens homo noster

serviens vester nomen ille ad nos venit & nobis dixit eò quòd vassus vester nomen ille res post se malo ordine retineat injustè, & dixit quòd nulla iustitia apud ipso exinde consequere possit. Propterea sollicitamus vobis precamur ut hoc causâ diligenter inquirere jubeatis, ut ipse homo noster serviens vester sine ulla dilatazione ad suum exinde debeat perquirere iustitiam. Et si hoc faciatis, vestram bonam consuetudinem adimpletis. Et unde nos injungetis, & nos porebimus, vos vel servientes vestros in bonis partibus remerire non tardamus. Agite taliter quæ nos per vos bona habemus fiducia, ut iste homo noster serviens vester sibi congaudeat quòd nostram ad vos deportasset suggestionem. Ad sapientissimum sufficit.

Item de eadem re.

IV. Domino sancto apostolica sede colendo Domino & in Christo patri illo Patre ille. Deus scit, cui nulla latent occulta, in quantum video & nostra est possibilitas, in omnibus amicis & bene cupiens vester, illud inprimis quod plurima sunt & nobis opportunum, salutem in Domino optamus vobis in quantum totus mundus fulget in gloria, vel quantum distat ortus ab oriente & deficit ab occidente, seu & si fieri potuisset quòd tota membra vertissent in lingua, vel quantum supplicamus gratia vestra ut pro me peccatore in vestris sanctis orationibus intercedere digneris. Et iterum, Domine, supplicamus cognoscat admittas vestra iste præsens homo noster serviens vester nomen ille res suas malo ordine post se retinebat injustè, & nulla iustitia apud ipso exinde consequere possit. Propterea precamur vobis ut hanc causam diligenter inquirere jubeatis, ut sicut vestra bona est consuetudo, ipse homo noster serviens vester sine ulla dilatazione ad suam exinde debeat pervenire iustitiam, & sibi congaudeat quòd nostram ad vos deportasset suggestionem, & nos vobis gratias agamus. Et si locus advenerit, vos vel servientes vestros in bonis partibus remerire non tardamus. Ad sapientissimo sufficit. Salutamus vobis satis & super omnia satis usque ad gaudium magnum.

Indiculus regalis.

V. Dominis sanctis & in Christo patribus omnibus Episcopis, seu & venerabilibus omnibus Abbatibus, atque illustribus viris, seu & viris magnificis Domesticis, Vicariis, Centenariis etiam quod omnis pars & amicos nostros seu & Missus nostros discurrerentis,

Ephes. 5.

Rom. 11.
2. Cor. 8.

discurrentis, ille Rex Francorum vir inluster. Cognoscatis iste præfens ille ad nos venit, & nostra commendatione expetivit habere, & nos ipso gratante animo recepimus vel retenemus. Propterea omnino vobis rogamus atque iubemus ut neque vos neque juniores neque successores vestri ipso vel homines suos, qui per ipso legitimi sperare videntur, inquietare nec condemnare nec de rebus suis in nullo abstrahere nec diu nec nocte non præsumatis nec facere permittatis. Et si talis causa adversus eo surrexerit ut ost . . . fuerit & ibidem adimpletis vos absque eorum in quo dispendio minimè definitas fuerint, quod ante nos separare vel reservatas, & talis causa ante nos finitivam accipiant sententiam. Et ut certius credatis, manu nostra subter affirmavimus, & de anolo nostro sigilavimus.

Indiculum de servis fugacibus.

VI. Dilecta Dei, sponsa Christi, socia sanctarum virginum meritò coæquanda, inlustris Deo sacrata illa, ille. Deus scit in quantum valeo in omnibus in Christo amore amicus & bene cupiens vester illud imprimitus quod plurima sunt salutem in Domino optamus vobis in quantum totus mundus fulget in gloria, aut si fieri potuisset quòd tota membra vertissent in lingua. De ceterum cognoscat dilecta caritas vestra, sicut nobis dictum fuit, eò quòd homines vestri nobis confugium fecerunt, & nos auditum habemus ubi esse debeant. Propterea apices nostros vobis direximus, si vestri homines sunt, Misso vestro ad nos dirigere faciatis, & quantum nos potivimus hac causa diligenter procuramus ut ipsos homines recipere faciatis.

Donatio ad casam Dei pro Missas canendo.

VII. Igitur ego in Dei nomine ille venerabilibus fratribus illo & illo. Admonet mihi amor Domini nostri Iesu Christi & desiderium de illo paradiso ubi iusti habitant, ut me Dominus ibidem participare dignetur, seu & timor gehennæ, ut me exinde Dominus eripere jubeat. Propterea cedo vobis ad die præfente ad mea elemosyna faciendo à pauperibus vel à sacerdotibus ad Missas canendo dispensando, cessumque in perpetuo esse volo, & de jure meo in jure & dominatione vestra transcribo atque transfundo, hoc est, res proprietatis meæ tam in civitate illa quam & foras in ipso pago seu & in alios. Habent ipsas terras cum omni superposito de longo tanto, similiter in latus & in frontis sub-

Tom. II.

jungit de ambobus frontis & de ambobus latus terra illius, ipsas res & casas superpositis ad integrum seu & vineis in oppidum civitate illius cum terra proprietatis mei. Habet ipsa vinea arpennes tantos. Subjungit de ambobus latus & ambobus frontes terra illius. Etiam & in ipso pago in agro illo portione mea, tam terris, mansis, domibus, ædificiis, vineis, olivis, filvis, campis, pratis, pascuis, aquis, aquarumque decursibus, quicquid in ipsa loca portio mea est, totum & ad integrum rem inexactam & aliam rem quantumcunque visus sum habere aut inantea laborare potuero, tam peculium, præsidium utriusque generis sexus, aurum, argentum, drappalia, æramen, utensilia, mobile & immobilibus, quicquid dici aut nominari potest, ubicunque visus sum habere, medietatem ad integrum, ita ut ab hodierno die habeatis, teneatis, & in mea elemosyna dispensando liberam & firmissimam ad die præfente in omnibus habeatis potestatem faciendi. Si quis verò, quod nec fieri credo, si ego ipse aut aliquis de heredibus meis, vel ullus quislibet ulla opposita persona qui contra hanc cessionem istam venire conaverit, & à me vel heredibus meis defensatum non fuerit, inferamus vobis unà cum socio fisco auri uncias tantas, argentum pondo tanto esse multando, & præfens cessio ista omni tempore firma permaneat.

Supplicatio ad Regem.

VIII. Inclito atque præcellentissimo Domino illo glorioso Rege, ego ancilla vestra ultimissima, servissima omnium ancillarum vestrarum. Cognoscat, Domne, gratia vestra hominis vassi vestri nomen ille multas inquietudinis & contra rationis ordines servientes sanctæ illius, qui in vestra mercede in regimini ordinastis, habere hos faciant, & nulla justitia apud ipso illo consequere posso. Propterea, Domne, supplico, & si ante vestra præsentia fuisse, genua flexa ad terra prostrata ad pedes vestros suggerere mihi ancilla vestra oportebat & in vestra mercede & amore Deo vel illos sanctos cujus famulas nobis exinde defensare juberitis ut contra malicia contra servientes ipsius sanctorum vel me ancilla vestra facere non debuissent. Domine, nostrum est ad suggerendum. Vestrum est ad ordinandum quæ exinde justitiam recipere debeamus, pietas vestra est nobis.

Indiculum.

IX. Suggestendo Domino piissimo at-

N n

que præcellentissimo illo glorioso Rege. Nos, Domni, servientes vestri pagenses illius, quod veraciter cognovimus, vobis innotescere præsumpsimus. Homo alicui nomen ille nobis dixit eò quòd casa sua vel strumenta sua chartarum tam venditionis, cautionis, obnoxiationis, iudicis, cessionis, vel donationis, seu & reliqua strumenta chartarum ab igne ibidem cremassent, quia & ille iudex vel vicini pagenses ipsius taliter nobis dixerunt vel testimonia verunt quòd ad hoc videndum accesserant, & sic verò & actum aderat. Proinde, Domne, suggerere præsumpsimus, & quod exinde cognovimus vobis innotuimus. Domne, nostrum est ad suggerendum. Vestrum est ad ordinandum quod ipsa exinde agere debeat.

Indiculum.

X. Domna & dulcissima genitrice mea illa, prolis vester ille, serviens vester, illud imprimitis quod plurima sunt, & sic necessarium si præsumptio ostendit salutem plenissimam in Domino Iesu Christo vobis destinare præsumo, & supplico pro eo quòd iste præsens ille serviens vester à mea parvitate expetivit ut nulla malitia de istas culpas quòd ipse confugium fecit exinde non habeat, sed ad mea precatione excusatus exinde esse debeat. Agite taliter quem ego per vos bona fiducia & quem Domno & genitore meo jugale vestro illo fano & lato proprios oculos celerius mereamur videre. Iterum salutamus vobis.

Indiculum.

XI. Sanctorum meritis beatificando Domno & fratri Importuno. Domne dulcissime & frater carissime Importune, quòd recepisti tam dura aestimasti nos jam vicina morte de fame perire, quando talem annonam voluisti largire, nec ad pretium nec ad donum non cupimus tale annonam. fecimus inde comentum, si dominus imbolat formentum, à foris turpis est crusta, ab intus miga nimis est fusca, aspera est in palato, amara & fetius adoratus, mixta vetus apud novella faciunt inde oblata non bella semper habeas gratum qui tam larga manu voluisti donatum, dum Deus servat tua potestate, in qua cognovimus tam grande largitatis. Vos vidistis in domo quòd de fame nobiscum morimur. Homo, satis te præsumo salutare, & rogo ut pro nobis dignetur orare. Transmisimus tibi de illo pane. Probato si inde potis manducare. Quandiu vivimus, planè liberat nos Deus de tale pane. Congrega-

tio puellare sancta refutat tale pasta. Nostra privata stultitia ad te in summa amicitia. Opto te semper valere & caritatis tue jura tenere.

Item aliam.

XII. Beatificando Domno & fratri Frodeberto Papa. Domne Frodeberte, audivimus quòd noster fromentus vobis non fuit acceptus. De vestra gesta volumus intimare ut de vestros pares nunquam delectet hoc joco tale hoc referre. Illud enim non fuit condignum quod egisti in Segeberto regnum de Grimaldo Majorem domus, quem ei sustulisti sua unica ove sua uxore, unde postea in regno nunquam habuit honore, & cum gentes venientes Toronica regione misisti ipsa in sancta congregatione monasterio puellarum qui est constructus in Non ibidem, lectiones divinis legistis, sed nis inter vos habuistis. Oportet fat conlocutione quem nec est adeo ar ta sic est ab hominibus vestra so dentia, sed qualem facu monasterio puella monasterio tuis perditis IMPORTUNVS de Parisiaga terra.

Parabola.

XIII. Domno meo Frodeberto, sine Deo, nec sancto, nec Episcopo, nec regulari Clerico, ubi regnat antiquus hominum inimicus, qui mihi minimè credit factu tuu vidit illum tibi necesse desidero, quare non amas Deo, nec credis Dei filio. Semper fecisti malum. Contra adversarium consilio satis te putas sapientem. Sed credimus quòd mentis. Verè non times Christo, nec tibi consentit. Cui amas, per omnia ejus facis opera. Nec genitoris tui diligebant Christum, quando in monasterio fecerunt temetipsum. Tuus pater cum Domino non fecit sancta opera. Propter Dominus digito relaxavit, te vivo docuit & nutri unde se postea poenitit. Non sequis scriptura nec rendis iqua memores Grimaldo qualem fecisti damnum & Deo non oblituit de bona quæ tibi fecit quid inde muliere sua habuisti conscientia nua nec norum peracta sed contra canonica ea de sancta congregatione apud non ex devotione, sed cum gran cur nos scimus damnas nimis tollis eis aurum & argentum & honores ..

... liberat per has regiones cur te praesumis tantum damnare suum thesaurum. Quod ut alibi ubi eum rogas per tua malefacta, quod non sunt apta, amas puella bella de qualibet terra pro nulla bonitate nec sancta caritate. Bonus nunquam eris dum tale via tenes. Per tua cauta longa fat ire si non est. Per omnia jube te castrare, ut non pereas per talis, quia fornicatoris Deus judicabit. De culpas tuas alias te posso contristare. Sed tu jubes mihi exinde aliquid remandare, ut in quale nobis retent in tua caritate exeant istas exemplarias per multas patrias ipso domno hoc reliquo se vidis amico qui te hoc nuntiat & donet consilium verum, sed te placit lege & pliga in pectore reponere. Sin autem non vis, inheret in dude.

Item alia.

XIV. Incipiunt verba per similitudinem juncta de fide vacua, dono pleno falsatore. Agino Salomon pro sapientia bene scripsit hanc sententiam, ut ne similis fiat stulto, nunquam respondes ei in mutto, & retractavi tam in multum sic respondere jussi stulto ut confundantur stultum grado nunquam praesumat gloriare respondi dixi te falsatore nec ei parcas in sermone qui se plantatum ex robore qui non pepercit suo ore vaneloquio susurrone verborum vulnera murone qui sui obl... .. adjutoris, immemores nutritoris, calcavit... .. qui fei date & prioris alodis sui reparitoris sordidas vomit pudoris ineredulas dicit loquellas & improbus coinquinat & conscientias bonum merito conquisitas mundas sanctas & antiquas pulchras firmissimas & pulitas meas rumpit amiticicos, verba dicit quae nunquam vidit, ea scribit quae fecit animus. Parcat qui eum credit. Et si loquestem non stringit furorem latro fraudolentus homicidium est reus certus adulter, raptor est manifestus. Innumeros fecit excessus. Errando vadit quasi caecus. Fuscare tentat meum decus. A Deo dispectus & desertus, ab inimico est perventus & per lingua & per pectus. Nolite, Domne, nolite fortis, nolite credere tantas fortes. Per Deum juro & sacras fontis, per Sion & Sinai montis, falsator est ille, factus excogitator est defamatus, deformatus vultu, & deformata sunt, qualis est animus, talis est status. Non est homo hic, miser talis latrat, sed non ut canis psallat de trapa, ut linguaris dilator major, nullis talis falsator grunnit, post talone buccas inflat,

Tom. II.

in rotore crebat & currit in sudore, fleumas jaetat in pudore, nullum vero facit pavere qui non habet adjutorem supersecundum meum tutorem non meum... .. tale baronem non... .. co contra infontem non cessat... .. ab exaperto sacco... .. acco & falte detrafcia... .. non timere falco non perdas illo loco, non vales uno coco, non simulas tuo patre, verè nec tua matre, non gaudeas de dentes, deformas tuos parentes. Ad tua falsatura talis decet corona.

Indiculum.

XV. Nolite Domnae, nolite sanctae, nolite credere fabulas falsas: quia multum habetis falsatores, qui vobis proferunt falsos sermones, furi atque muronis, similis etiam & susurronis, & vobis, Domnae, non erunt protectoris. Latrat vulpis, sed non ut canis. Faltus mit semper inanis cauta proferit jam non fronte. Citò decadet ante cano forte. Volat upua, & non arundo. istco comedit in lo frundo, humile facit capta dura, sicut dilatus in falsatura falsator vadit tanquam latro, ad aura psallit, ut Escotus mentit, semper vadit toritus, & occidit quod nunquam vidit. Nolite Domnae atque prudentis vestras non confrangat mentis, & non derelinquere serventes. tempus quidem jam tranfactus. Et hoc feci quod vobis fuit adaptum. Iam modò per verba fallacia sexum dejactus de vestra gratia.

Incipit edictio.

XVI. Cùm in praesentia inluster vir ill. illo mallavit. Sed ille petiit ut scriberet quod petivit, irrita Imperatores sancterunt decreta ut nullus à judicio suscipere praecurrat antiquam sollempnia patefecerit, ut his qui fidem datis & nec objecti sunt, praemomaticis dictionis lex poena succurrit, edictio inquam ob rem petio in conspectu magnitudinis vestri, ut homo nomen illi est illas post se mali ordine praecoccupasse dinoscitur, ut hoc vestra prudentia integrum & legalis sententia debeant definire. Ea vero scilicet ratio, ut si in constitutum placitum res illas mihi iustissimè debitas adprobare non potuero, ut lex mundana Theodosiano corpore arbitratus discernit, me impleturum esse polliceor data edictione de inscriptionibus accusatoribus recrecant Theodosiano nono in ira prima tam civile neque criminalem actio professio manu accusatore conscripta praecidat, nisi in se repetitione celebrata prius à iudice non audiat.

N n ij

Indiculum generale ad omnes.

XVII. Domino magnifico sapientiâque decoratum & dono Dei regali gratia sublimato illo ille ultimus servorum Dei servus ac si vilis ille infimus vocatus Episcopus, salutem vobis multimodam unâ cum confratres nostros oratores vestros, qui ad limina sanctorum illorum die notantique pro vobis obsecundare noscuntur, dirigere præsumimus. De ceterum cognoscit industria vestra precamur atque supplicamus vobis de ista causa unde iste præsens serviens vester Missus noster innotuerit, ei in suum placitum esse dignetur, agat almitas vestra ita ut consuetudo vestra bona erat erga nos frequenter operata est.

Item alio.

XVIII. Domino procerumque illustrem optimate ill. regale gratia sublimatum & à nobis cum magna veneratione atque reverentia nominandum in Dei nomen ill. ultimus servorum Dei servus salutem vobis in Domino tam multimoda destinare præsumimus unâ cum omni congregatione fratrum nostrorum quam arcana cordis nostri continet plenitudo. Memorare dignemini qualiter vos nobiscum ante hos dies confabulare dignastis & in oratione quamvis nos indigni commendare dignastis. Precamur atque supplicamus clementia vestra ut ad necessitatem fratrum nostrorum oratores vestros aliquid de elemosyna vestra consolare jubeatis, & quicquid exinde vestra clementia erga nos disponit agere, per vestro venerabile scripto nobis dignetur facere certiores, & undecunque nobis injungitis aut injundum habetis de orationibus vel de alio servitio, parati sumus vestris partibus vestrorumque omnium servitium fidelis referre.

Item alio.

XIX. Sanctissimo ac sanctis ceremoniis observantem æquè fonte spirantia exsuperantem Domino Patre & multorum gregem Christi que vice agente illo Pontifice ultimus omnium servorumque Dei servus ille. Ad clementiam pietatis vestrae has apices destinare præsumpsimus, non nostrifreti obsequio, sed vestra magnitudine culminis pietate. Ideoque quasi ad præsens genua vestra deosculantes, suggestiuncula nostra vobis propter quod mancipia beati patroni vestri de monasterio nostro fuga lapsa in vestro dominio prælapsi sunt advenisse. Ideo supplicamus clementia vestrae ut quomodo iste Missus noster nomen ille

hæc nostra suggestiuncula vobis detulerit, sicut vestra in omnibus bona erga nos est consuetudo, inter nos seu erga omne nostra justitia inquirere jubeatis, qualiter congregatio nostra obsecrantes Deo oratores vestros melius Dei misericordiam pro vobis delectet implorare.

Item alio.

XX. Domino sancto ac sanctis ceremoniis observante Domino illo & in Christo patre ego ille salutem vobis in Domino unâ cum omni congregatione fratrum nostrorum plenissimam dirigere præsumimus tam vobis quam scilicet congregationem vestram, quam Dominus sub norma sanctæ regulæ ad protegendum in manu misit. Supplicamus caritatem & fraternitatem vestram ut inter nos seu monachis nostris orationes peculiare esse debeant: quia quamvis in spatia terrarum distet corporalis nostra conversatio, sed, ut bene nostis, non separant spatia terrarum quos sociat caritas vera: quia si unus in oriente & alius in occidente consistat, ambo pariter orando Domino in caritate glutinantur. Supplicamus etiam.

Item alio.

XXI. Domino inclito fidelisque Deo atque regale gratia sublimato atque à nobis veneratione & amore colendo illustre viro illo optimate illo maximam salutem & inviolabilem cupio & vobis præsumimus destinare. De ceterum comperiat industria vestra eò quòd & ætera gaudeat floreatque per tempora nobilitas vestra, & quandoque terrena linquitis, cælestibus mereatis agminibus glomerare.

Item alio.

XXII. Domino & in Christo patri apostolica sede colendo Domino illo ille proprius vernaculus vester salutem vobis in Domino multimodam destinare præsumimus. Cognoscat, Domne, sanctitas vestra quòd serviens vester nomine illo ad nos venit & dixit se negligentia contra vos habere pro qua gratiam vestram non habeat. Propterea supplicamus, quasi ad præsens genua vestra deosculantes, ut ipse apud vos excusatus sit & eum per nostram precationem recipere & consilium ei facere ordinetis. Agat, Domne, sanctitas vestra sicut semper erga nos facere consuevistis. Sanum & incolumem vos citius merear videre.

Item alio.

XXIII. Domino almifico, excellentia decore ornato, ac beatissimo, meritisque

venerando, amabiliter diligendo, sanctitatis culmine conspicuo, ac nobilitatis titulo decorato, piissimo, sive sacra eloquia seu præcepta Dei plenissimo, sanctorum meritis coæquando, & palma triumphationis atque sanctitatis gratia ornato, inclito præclaroque. Deus omnipotens faciat in sancta religione permanere. Venerabili in Christo & à nobis cum summa reverentia nominando illo Episcopo ego ill. in Domino perpetuam mitto salutem. Multimoda nobis benevolentiam vestram generare comperite gaudia quotiens nobis aditus dederit opportunus ut ad indagandam sospitatem vestram nostras dirigere apices debeamus. Quia nihil melius nisi ut invicem mutuam caritatem orando in invicem alterutrum spiritalia pabulum subministrare non cessemus, Hilarem & gaudentem citius vos cernere mereamus.

Item alio.

XXIV. Summa veneratione nobilissimi generis seu industriæ vel sagacitatis culminisque sublimitatis ineffabile à nobis scientiæ vestræ, Domine inlustrissime, cum summa nobis reverentia nominando illo ille exiguus tam multiplices vobis salutes dirigere cupimus, & reliqua. obsecrantes piissimo Domino ut vos unâ cum culminis sublimitatis vestræ longa per tempora trina conservet deitas, & quandoque terrena linquetis, suffragantibus sanctis angelorum mereatis cœtibus glomerare, præcellentissime & inclite Domne.

Item alio.

XXV. Domino venerabile inlustrique sagacissimo, sed inlustriore sanctitate & gratia Dei pollente, & sacerdotale apice sublimato, Domino illo ille alumnus vester salutem in Domino vobis præsumpsimus destinare. Supplicamus, Domne, gratiæ vestræ ut nos pro mercede vestra mon. instruere faciatis, & juxta vestram bonam consuetudinem, quod semper nos piè ut dulciter gubernare dignastis, ita & nunc agi non dedignemini, ut ad cumulum mercedis vestræ perveniat. Et si ita agitis, maxima dona fratribus nostris juxta solita bonitatis vestræ. Iterum atque iterum quasi ad præsens ante genua vestra prostrati precamur ut à cœpta gubernatione vestra nos discedere nunquam patiatur.

Item alio.

XXVI. Reverendissimo confratri meo illo ille in Domino salutem. Cùm enim longitudo terræ caritatis illorum non queat evelli quos Christi connectit amor, desi-

derans desideravi literolas parvitas meæ fraternitati tuæ dirigere, ut statim quod præsens loquella conspectui tuo loqui non valet, vel has apices tibi enarrent. Cupio valde quem recordor absentem, ut cum quo mente sum, cum eo etiam corpore sim præsentem. Divinitas te servet per multos annos, parens & custos Dei aeterni, quem colimus, Iesu Christi.

Donatio à die præsentem.

XXVII. Sacrosanctæ basilicæ sancti illi monasterio vel alio loco illo constructæ, ubi venerabilis vir ille Abbas vel Episcopus aut Presbyter cum suis Clericis vel monachis præesse videntur, ego ille cogitans Dei amore vel aeterna retributione, ideoque cedo ad die præsentem ad supradicta basilica & monachis ibi consistentes cessante in perpetuum esse volo portiones meas in loco nuncupante illo, sitas in pago illo, quæ mihi tam de alode quàm de comparato vel de quocunque libet adtracto advenit vel advenire potest legibus in suprâ memorata loca, tam terris, domibus, ædificiis, mancipiis, libertis, accollabus, merita accollanorum, vineis, silyis, pratis, pascuis, campis, cultis & incultis, aquis, aquarumque decursibus, mobilibus & immobilibus, cum omnibus adjacentiis & appendiciis vel coloniciis ad se pertinentibus, cum omni integritate vel superposito, quicquid dici aut nominari potest, in supramemoratos pagos vel ubique de supradictis portionibus tenere visus sum, totum & ad integrum ad die præsentem ad jam memorato monasterio vel ad ipsos monachos ibi consistentes perpetuoliter trado atque transfundo, de meo jure in vestra trado dominatione ad possidendum, ut quicquid exinde facere voluerint, liberam ac firmissimam in omnibus habeant potestatem à die præsentem faciendi. Si quis verò, quod fieri non credo, in futurum, si ego ipse aut ullus de heredibus meis, aut ulla emissâ vel opposita persona, vel quislibet qui contra hanc cessionem meam, quam ego bona voluntate fieri & adfirmare rogavi, venire, agere, aut resistere, vel per quibuscunque modis impedire aut infringere conaverit, nec hoc valeat vindicare quod repetit, & insuper partibus suprâ memorato monasterio vel monachis ibidem consistentibus duplum tantum quantum ipsas res eo tempore emelioratas valuerint componat, & insuper socio fisco multa auri libra una coactus exsolvat, & hæc cessio omni tempore fir-

N n iij

ma permaneat, stipulatione subnexa. Actum loco illo.

Ad testamentum faciendum.

XXVIII. Regnante in perpetuum Domino nostro Iesu Christo. Anno illo illius Regis, sub die XII. Kalendarum illarum, feria illa, Indictione illa. Ego ille filius illius sana mente integroque consilio, metuens casus humanae fragilitatis, testamentum meum condidi, quem illi scribendum commisi, ut quomodo dies legitimus post transitum meum advenerit, recognitis sigillis inciso lino, ut legis decrevit auctoritas, per inlustrem virum illum, quem in hac pagina testamenti nostro legatorio institui, gestis republicae municipalibus titulis ejus persecutionibus ab ipsis maniat, & in archivis basilicae sancti illi conservandum decrevi, ut quicquid unicuique de rebus meis propriis habere decrevi, singulariter in hoc testamentum meum inferere curavi, in reliquo vero qualescunque aut quaecunque epistulas aut testamenti vel conscriptionis de nomine meo manus meas firmatas ostensasque fuerint, & ante hoc testamentum praenotatas, quas hic non commemoravero, excepto de ingenuitates quas pro animae meae remedio fecimus aut adhuc facere volumus, vacuas permanent, & quod unicuique per hoc testamentum dederam darique iussero, id ut faciat detur, praestetur, impleatur, te omnipotens Deus testem committo. Quapropter dum non habetur incognitum qualiter dispensante Deo ad habendum vel possidendum loca sanctorum illorum de rebus meis propriis delegavi in perpetuum ad possidendum, dedi quoque ad basilica illa portiones meas atque denominata, id sunt illa, quicquid in ipsa loca superius nominata habere videor, totum & ad integrum ad basilicas superius nominatas proficiat in augmentum. Illas vero cessiones quas ad libertos nostros illos ad eorum ingenuitates confirmandas fecimus, id sunt ille & ille, quando ipsos pro animae nostrae remedium ingenuos dimisimus, ut dum advivunt hoc teneant & post eorum discessum cum omni superposito ad jandicta Ecclesia sancti illius, ubi eis patrocinium & defensionem constituimus, revertere faciant. Volumus enim ut ingenuos quos fecimus aut in antea fecerimus, quantum in ipsa loca manent quod ad sancta Ecclesia illa delegavimus, inspecta eorum libertate super ipsas terras per ingenuos commanent, & alibi commanendi

nullam habeant potestatem, sed ad ipsa loca sancta debeant sperare, & nullus de ipsis lidemonio ad nostros heredes nullatenus reddant, & de hoc quod aliquibus eis per chartas dedimus, nullatenus alibi vendere nec alienare habeant licentiam. Similiter donavimus donatumque in perpetuum esse volumus ad monasterium illum, ubi venerabilis Abbas ille praesse videtur, villas illas in pago illo cum omnibus adjacentis vel appendiciis earum, quantumcunque ibidem tenere vel possidere videamur, per qualibet adtractio ad nos pervenit aut legibus venire debet, totum & ad integrum cum omni superposito à die praesente in honore sancti illius vel Abbati illi tradimus ad possidendum, cum domibus, aedificiis, mancipiis, accolabus, libertis tam ibidem oriundis quam aliunde translatis vel ibidem commanentibus, vineis, silvis, campis, terris cultis & incultis, pratis, aquis aquarumque decursibus, cum exiio & regresso, omne genus pecodum tam majore, mobilibus & immobilibus, omnem rem inexactam, tam aurum quam argento vel reliquis fabricaturas, tam ministeria Ecclesiae vel strumenta chartarum, libros vel vestimenta Ecclesiae, vel omni praesidio quod mihi legibus vivens possidere videor & mihi redibetur, & quicquid dici aut nominari potest, totum & ad integrum ad jandictio monasterio sancti illius proficiat ad augmentum, inspecto illud strumento quod antea ad jandictio monasterio fecimus. Praeter ista omnia reservamus in Falcidia heredibus nostris villas illas in pago illo, in ea ratione ut facta mea in omnibus studeant conservare atque defendere. Quod si hoc facere neglexerint, quicquid eis deputavimus perdant, & de omni corpore facultatis meae penitus reddantur extranei. Et si aliquid comparavero, aut ex parentibus meis mihi obvenerit, vel adtraxero, vel per quolibet ingenio ad nos pervenerit, quod in ipso testamento supra non commemoravimus, post nostrum discessum casa sancti illius per rectores suos recipiat perpetualiter ad possidendum. Per praesentem testamentum basilicam sancti illius heredem meam instituo, & quicquid unicuique deputavi, fidei tuae committo, quia haec quod tibi deputavi malo te habere quam me, te magis quam ceteris heredibus ac proheredibus meis. Si quis vero, quod futurum esse non credo, si aliquis heredum ac proheredum meorum, vel quilibet opposita persona pra-

sentem testamentum meum infringere conaverit vel tentare præsumpserit, in primis usque dum veram emendationem proinde corrigatur, Deo & sanctis suis habeat contrarios, & à liminibus Ecclesiarum efficiatur extraneus, & insuper inferat ei cui pullaverit unà cum socio fisco auro libras coactus exsolvat, & nihilominus præfens pagina firma permaneant, quam manu mea propria subter firmavi, & bonorum hominum signis vel allegationibus roborandam decrevi, stipulatione. Actum loco illo.

Item aliud testamentum ad locum sanctum.

XXIX. ***** manus & peculiare seu merita eorum, præter tantum illa & illa loca, ad legitimos heredes servo. In reliquo verò ego jamdictus ille quantum superius est insertum vel comprehensum, omnia & in omnibus, quicquid dici & nominari potest, ad suprascripto monasterio ejusque congregatione in alimento seu in stipendiis seu substantia pauperum ad die præfente dono, cedo, trado, atque transfundo, ut quicquid omnia supermemorata pars ipsius monasterij ejusque rectores facere elegerint, liberam & firmissimam in omnibus habeant potestatem libero arbitrio. Licet verò in cessionibus minimè est necesse poenam inferere, sed tamen pro rei totius firmitate mihi complacuit intimare si fuerit, quod nec fieri credo, aut ego ipse, quod absit, aut aliquis de heredibus aut proheredibus meis, vel quislibet potens aut inferior vel emissà persona qui contra præfentem epistolam donationis, quam ego plena & devota voluntate fieri & adfirmare rogavi, venire aut eam infringere tentaverit, aut aliqua calumnia aut repetitione vel refragatione insurgere aut opponere conatus fuerit aut præsumpserit, in primis tantum quantum ipsas res eo tempore melioratas valuerint, contra cui pullatur seu partibus jamdicti monasterij componere & satisfacere adimpleatur, insuper unà cum socio fisco aurum tantum coactus exsolvat, & sua repetitio nullo umquam tempore non obtineat effectum, & hæc donatio omni tempore inlibata permaneant, stipulatione subnixâ. Actum in loco illo.

Confirmatio traditionis ad monasterium.

XXX. Notitia locum traditionis qualiter vel quibus præfentibus, qui subter firmaverunt, ubi veniens homo alicui nomen ille vocatus monachus ad illas quod ille ante hos annos per suam epistolam donationis ad monasterio illo, quod est in honore sancti illius, ubi ille Abba unà

cum congregatione monachorum præfesse videtur, jamdictus ille in villa illa qui vocatur illa, & ad præfens fuit, & per unamquamque villas & loca per singulas per portas & per ostia de ipsas villas vel de illas casâs dominicas jam præfatus ille ad Missò de ipso monasterio vel ipsius jamdicti Abbatis illius nomen ille, omnia quantum in illa epistola donationis est insertum vel comprehensum, in omnibus tradidit & consignavit & cum de ipsas res in omnibus vestrum & pillo & fistuca exinde in omnibus se exitum dixit & fecit. His præfentibus actum fuit.

Qualiter parentes filios suos offerant in monasteriis.

XXXI. Dum legaliter sanctum antiquitus teneatur & cautum cum oblationibus Domino parentes suos tradere filios in templo Domini feliciter servituros, proculdubio hoc de nostris filiis faciendum nobis salubriter præbatur exemplum. Equum etenim judico creatori nostro de nobis reddere fructum. Idcirco hunc filium nostrum nomine ill. cum oblatione in manu atque petitione altaris palla manu mea involuta ad nomina sanctorum quorum hic reliquiæ continentur, & Abbate præfente, trado coram testibus regulariter permanfurum, ita ut ab hac die non liceat illi collum de sub jugo regulæ excutere, sed magis ejusdem regulæ fideliter se cognoscat instituta servare & Domino cum ceteris gratanti animo militare. Et ut hæc nostra traditio inconvulsa permaneant, promitto cum jurejurando coram Deo & angelis ejus quia nunquam per me, nunquam per suspectam personam, nec quolibet modo per rerum mearum facultates aliquando egrediendi de monasterio tribuam occasionem. Et ut hæc petitio firma permaneant, manu mea eam subter firmavi. Isti sunt testes.

Promissio stabilitatis in monasterio.

XXXII. Ego ille initio conversationis meæ diligenter attendens considero quod petitionibus meis primum non facili concessus est introitus, sed diu mihi pullanti vix hospitij locus est misericorditer adtributus, in quo per paucos dies demoratus, noviciorum sum domum progressus, in qua mihi dura & aspera primum à seniore sunt prædicata, & stabilitatis meæ promissio expetita, & ter in anno lecta atque tradita regula cum admonitione dicentis: Ecce lex sub qua militare vis. Si potes observare, ingredi. Si non

potes, liber discede. Hoc ergo videns, ordinatissimum atque morosum mihi spatium adtributum dubitans aditum prætermisso ut me jam vestro corpori sociare dignemini humiliter deprecor. Ego tamen hujus regulæ instituta Domino juvante servare promitto, & propter vitæ æternæ præmium coram Deo & angelis ejus humiliter militaturum subicio, ita ut ab hac die non mihi liceat collum de sub jugo excutere regulæ, quia sub annali optione aut excusare licuit aut suscipere. Et ut hæc professionis meæ petitio à vobis firmiter teneatur, ad nomina sanctorum quorum hic reliquiæ continentur & præsentis Abbatis ill. conscriptam trado in perpetuum habendam, & manu mea roboratam super altare repono perenniter reservandam.

Ego ille promitto stabilitatem meam & conversionem morum meorum & obedientiam secundum regulam sancti Benedicti coram Deo & sanctis ejus.

Petitio quam ante votum monachi quislibet facere debet.

XXXIII. Domino venerabili in Christo patri illo Abbati de monasterio illo, qui est constructus in honore sancti Iulii, simul cum felici congregatione vestra, quam Dominus de diversis provinciis ad peregrinandum propter nomen suum sub jugo militiæ atque servitutis Christi atque ala protectionis secundum evangelium Christi regulariter vobis coadunavit. Igitur audivimus quod Dominus noster Iesus-Christus per evangelium suum annuntiat dicens: *Nisi quis renuntiaverit omnibus quæ possidet, non potest esse meus discipulus.* Et alibi: *Qui reliquerit patrem aut matrem, fratres aut sorores, domus aut agros, & cetera propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit.* Petimus ergo beatitudinem caritatis vestræ ut nos in ordine congregationis vestræ dignemini recipere, ut ibidem diebus vitæ nostræ sub regula beati Benedicti vivere & conversare debeamus, quatenus suave jugum Christi & onus ejus leve sentiamus. Igitur nostra fuit petitio & vestra decrevit voluntas id ipsum implere quod ita fecistis. Abrenuntiamus ergo omnibus voluntatibus nostris propriis, ut Dei sola voluntas fiat in nobis, & omnibus rebus quas possidemus, sicut evangelica & regularis traditio edocet. Nihil rebus terrenis ab hac die possessuros nos spondimus, nisi quantum à patre monasterij donante aut permittente alimenta aut tegumenta corporis acce-

Luc. 14.

Matth. 19.

perimus. Obedientiam vobis, in quantum vires suppetunt, & Dominus dederit nobis adjutorium, conservare promittimus. Stabilitatem conversationis nostræ in congregatione vestra teste Domino devoto animo cum observatione regulæ usque in finem profitemur servare, nisi tantum, quia ignoramus futura, si fortasse causa utilitatis animæ accedat ut per vestrum comiatum volucemus, aut etiam illud si contra voluntates nostras, quod absit, separemur à principibus vel à barbaris; & ipsum si fuerit factum, in quantum possumus, semper ad ipsam congregationem revertere faciamus, & sub sancto ordine perseveremus. in reliquo verò per nullum ingenium de prædicta congregatione vestra vel jugo sanctæ regulæ seu de potestate obedientiæ vestræ nullam habeamus licentiam nos abstrahendi aut contradicendi. Quod si instigante antiquo hoste aut voluntate nostra propria hoc facere tentaverimus, in nullis modis hoc vindicare valeamus, sed ubicunque nos Missus vester aut aliquis ex congregatione vestra invenerit, etiam nobis nolentibus, in ipsa vestra sancta congregatione Deo auxiliante per vosmetipsos faciatis revocare & secundum regulam ibidem nos judicare, ut diebus vitæ nostræ sub divina regula & regimine vestro perseveremus, qualiter in die judicij ante tribunal æterni judicis ipso adjuvante salvos nos repræsentare possitis. Et quicumque contra hanc petitionem, quam nos bona voluntate scribere rogavimus & subter firmavimus, per quemlibet modum agere aut infringere voluerit, in primis sciat se à Deo damnandum, quem irritat, & insuper secundum canonicam institutionem à communionem omnium fratrum sit extraneus usquequo de hac causa ad veram emendationem perveniat. Manus nostræ subscriptione ad honorem Domini & patroni nostri sancti Iulii hanc petitionem volumus roborare.

Ipsa promissio.

XXXIV. Ego ille, Domne Abba ille, obedientiam vobis secundum regulam sancti Benedicti, juxta quod in ista petitione continetur, quam super istud altare posui, coram Deo & sanctis ejus, in quantum mihi ipse Deus dederit adjutorium, Deo & vobis promitto custodire, & in quo possum ipso auxiliante conservo. Amen.

Exemplar

Exemplar promissionis sicut solebant antiqui monachi regulam promittere.

XXXV. In nomine Domini. Promitto me ego ille in sacro monasterio beati martyris sive confessoris illius secundum instituta beati Benedicti coram Deo & sanctis angelis eius, presente etiam Abbate nostro illo, omnibus diebus meis in hoc sacro monasterio amodo & deinceps perseveraturum & in omni obedientia, quodcumque mihi præceptum fuerit, obediturum. Ego ille hanc promissionem à me factam manu propria coram testibus scripti & roboravi.

Indiculus pro monacho qui fugerit de monasterio.

XXXVI. Domino illi ille. Suggerentes sanctitati vestre, certi de vobis quia veritatem animosa pietas non recusat, nec fides recta aliquando patitur quamcumque jaeturam. De cetero cognoscatis quod noster frater ille, qui in monasterio nobiscum fuit nutritus, tonsuratusque est, obedientiam coram Deo & sanctis eius ac stabilitatem promisit, atque in nostra clericatus officio ipse ordinatus est, hoc ipsum oblitus discessit à nobis & rediit post satanam, sicut reverti solet canis ad vomitum suum, & sus lota in volutabro luti, & nunc honorem seculi diligens, divitiis ac terrenis rebus sectans, vobiscum degens. Vos tamen scitis quicquid sacrum divina lumina verbis eloquio sensuque docent, quod nemo mittit manum in aratro, aspiciens retrò, aptus est regno Dei. Nec vobis latet quid facere canones de hac re commendent, vel regula atque tractatores sancti exposuerunt. Hæc enim vos cuncta relegentes, memoriter retinetis quod animo sitienti bibistis. Nam sancta synodus Nicæna ordinat ut si quis in monasterio nutritus usque ad summum studium fuerit, & postmodum discesserit, nisi revertatur, desertoris crimine damnetur. Et iterum: *Si quis susceperit monachum alienam, ambo excommunicandi sunt.*

Canones verò Chalcedonenses ita præcipiunt, ut monachus in oratione & jejunio permaneat in loco in quo renuntiavit seculo. Deferentem verò excommunicatum esse decreverunt. Canones autem Agathenses ita pronuntiant: *Monachum nisi per Abbatis sui permissam ad alterum monasterium migrantem nullus tenere præsumat.* Canones verò Augustidunenses ita statuant, ut nullus monachum alterius

absque permisso Abbatis sui præsumat retinere. Regula namque sancti Benedicti, quam ipse promisit in omnibus custodire, ita edisserat: *Sciens se lege regule constitutum, quod ei ex illa die non liceat egredi de monasterio nec collum excutere de sub iugo regule.* Et paulo post: *nec ex illa die proprii corporis potestatem se habiturum sciat.* Quid multa replicem? Vos sensibus doctis utimini. Nec mihi pluribus verbis opus est vobis scribere. Quæcumque enim à me potuerunt dici, hæc jam divina gratia vobis contulit. Oportet namque ut doctrinæ jungatur vita fidelis. Agnosci gravius non observanda nocebit. Vos autem secundum datam à Deo vobis sapientiam facite eum ad locum unde exivit reverti, ut agat penitentiam. Scientes autem quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore viæ suæ, salvabit animam ejus à morte, & operit multitudinem peccatorum. Nec vobis decet hominem perversò ambulantiem secundum desideria cordis sui auxilium præstare ut magis ac magis eat in interitum. Sed auferte malum ex vobis: quia qui tangit picem, coinquinabitur ab ea. Et nec abscondere potest homo ignem in sinu suo ut vestimenta illius non ardeant, aut ambulare super prunas ut non comburentur plantæ ejus; sic qui consenserit iniquitatem non erit mundus. Illi, qui excommunicatus est, nolite ei communicare, ne bonorum vestrorum præmia amittatis; sed cum sanctis patribus, qui hujuscemodi hominem excommunicaverunt, partem habere mereatis. Et ubicunque fuerit, Abbati suo auctoritate canonum revocetur.

Canon Chalcedonensis: *Non liceat Clericam conscribi simul in duabus Ecclesiis, & in qua ordinatus est, & ad quam profugit quasi ad potiorē, ob inanis gloriæ cupiditatem. Hoc autem facientes revocari debere ad Ecclesiam in qua primitus ordinati sunt, & ibi tantummodo ministrare. Eos verò qui ausi fuerunt ex his quæ sunt prohibita perpetrare, à proprio gradu recedant.* Et ne quis Clericus qui derelicta Ecclesia sua, nulla causa existente probabile, vagatur, per alias Ecclesias suscipiatur in communionem. Canon Aurélianensis. Ministri in quibuscunque locis ordinati fuerint, pervagati ubicunque inventi fuerint, cum auxilio Episcopi tanquam fugaces sub custodia revocentur. Et reum se ille Abbas futurum esse cognoscat qui hujusmodi personas non regulari animadversione distinxerit, vel qui monachum suscepit alienum.

○ ○

Concil.
Chalced.
c. 4.

Concil. A-
gath. c. 17.

Canones S.
Leodigani
c. 10.

Regula S.
Bened. c.
58.

Concil.
Chalced.
c. 10.

Conc. Arel.
lat. l. c. 2.

Concil.
Agath. c.
17.

*Qui monasterium in proprio edificat,
qualiter chartam faciat.*

XXXVII. Antiqua legum auctoritas & Principum decreta sanxerunt ut unusquisque, dum manet in corpore, de propria quam possidet facultate voluntatem suam literis inferat, ut perennis temporibus inviolata permaneat. Quapropter dum non habetur incognitum qualiter ego ille una cum consensu Galliarum Pontificum in re mea propria, quæ ex successione parentum meorum mihi obvenit, monasterium in honore sancti illius ædificavi in loco nuncupante illo, in pago illo, in fine illa, & constituimus ibi Abbatem nomine illum, qui ibidem sanctum ordinem Deo auxiliante gubernare faciat & suis monachis ibi constituat, & per ejus ordinationem ipse sanctus ordo perpetualiter sit institutus & conservatus. Propterea donamus & donatum in perpetuum esse volumus ad jam nominato monasterio sancti illius vel ad Abbate illo ipsum locum ubi ipse monasterius est constructus, cum omnibus adjacentiis & appendiciis suis & locella seu coloniciis in villas illas in pago illo. Ista omnia quæ superius memoravimus, cum omnibus adjacentiis vel appendiciis eorum, quantumcunque ibidem tenere vel possidere videmur per quolibet adtracto, totum & ad integrum cum omni superposito ad die præsentis in honore sancti illius pro remedium animæ meæ vel æterna salute dedimus, cum domibus, ædificiis, mancipiis, accolabus, libertis, vineis, silvis, campis, pratis, pascuis, aquis, aquarumque decursibus, strumenta chartarum, libris, vel vestimenta, seu ministeria Ecclesiæ, mobilibus & immobilibus, omnem rem inexactam, quicquid dici aut nominari potest, totum & ad integrum ad superscripto monasterio vel jam dicto Abbati cum monachis suis perpetualiter protegente Domino tradimus ad possidendum. Et dum omnes Præsules & nobiles personæ agnoscunt & comprovincialibus nostris cognitum est quod ego ille in mea repropria jam nominatum monasterium ædificavi vel cœnobiolo sancto ibi constitui propter Deum, vel quicquid exinde facere volo, præsentis tempore in omnibus mihi maneat libera potestas, propterea per præsentem paginam cum consensu supra memoratorum Pontificum constituo ut nullus Episcopus alius civitatis, aut Archidiaconus, vel quilibet ex clero, aut actores Ecclesiæ, nullum ibidem præsu-

mant exercere dominatum, non ad mansionaticos aut repastos exigendo, non ad ministeria describendo, non ad Abbatem mittendo. Cum verò necesse fuerit christiana petere, tabulas aut altaria consecrare, sacris ordinibus benedici, Abbas vel monachi ibidem consistentes, à quocunque de sanctis Episcopis sibi elegerint qui hoc agere debeat, licentia sit eis expetere, & illi hoc benedicere vel consecrare. Si verò caritate exigente Pontifex quilibet ab Abbate loci illius ibi fuerit invitatus, simpliciter quæ ei à fratribus offeruntur accipiat, nulla exenia vel munuscula amplius eis quaerat, neque de omnibus rebus ipsius monasterij nullam habeat potestatem. Cum verò Abbas ipse loci acceperit transitum, quemcunque de semetipsis monachi ibidem habitantes secundum regulam sancti Benedicti meliorem invenerint, ipsum Abbatem ibidem constituent. Quod si ipsi de seipsis talem non invenerint, cum communi consilio illi sanctiores monachi aliunde regularem Abbatem, qui eos sub regula sancti Benedicti regat, elegendum in eorum maneat potestate. Quod verò Deus avertat, ne ibi sanctus ordo tepescat, & ipse Abbas hoc emendare non praevaleret aut negligit, potestas maneat ipsi monachis ubicunque in propriis monasteriis rectius & sanctius secundum regulam sancti Benedicti invenerint, expetere, & per eorum salubre consilium ipsum sanctum ordinem regulariter emendare. Quod si Pontifex vel aliquis ex ecclesiasticis ministeriis quislibet vel aliqua emissã persona contra ipsum Abbatem vel ejus congregationem de superscriptis ordinibus vel benedictionibus vel de rebus meis propriis monasterij per qualecunque strumento aut quocunque modo ad ipsam causam fuit vel inantea fuerit delegatum, additum, commutatum, vel concessum, vel quicquid ad ipsum monasterium vel ad eorum homines pertinet, aliquid calumniare aut inquietare vel per quodlibet ingenium minuare tentaverit, à glorioso Domino, quem tunc Deus regnum Burgondiæ gubernare permiserit, hoc protinus emendetur. Precor igitur glorioso Domino qui est temporibus modernis, & futuris successoribus Deus regnum Burgondiæ gubernare permiserit, & per Dei tremendum iudicium adjurare præsumo ut præsentem paginam vel facta mea ex jamdicto cœnobiolo meo sua fortitudo contra omnem adversitatem pro mercede sua post Deum

jubeat defendere atque solidum in omnibus custodire, ut nullatenus ab infestatione malorum hominum possit infringi, sed delectet ibidem Abbati vel sacerdotibus seu monachis ibidem consistentibus pro vita ipsius & filiorum ejus vel exercitu & omni populo catholico quieto ordine Dominum supplicare. Si quis verò.

Qualiter privilegium condatur.

XXXVIII. Dominis apostolicis presentibus temporibus & futuris, quicumque sub fide catholica pastoralis sectantur officia, ille Episcopus Christi humilis. Opportunum est etiam ut Deum timentes propter ventura futuraque judicia diligentibus Deum bonum operare, quatenus qui Pontifex vocatur in populo, timentibus Deum succurrat affectus, ut qui seculum calcant & Christo servire desiderant, per consensum pastoris quieti ab omnibus infestationibus vivant. Quapropter dum non habetur incognitum qualiter monasterio in pago illo, qui dicitur ille, quem illustre vir ille in alode proprio construxit, & pro totius defensionis studio per suam epistolam ad præcellentissimum Domnum Regem Burgundie ipsum monasterium aspicere decrevit, ut communis mercis illius pro fundamento & regale clementia pro defensionis auxilio crescat apud Deum, & nobis jamdicto Domino glorioso Regi illo opportunum est petere ut privilegium monachis ibidem habitantibus deberemus largire, ob hoc maxime quia solet contingere ut morientibus religiosi Episcopi, pastorem locum suscipiant seculares, & res quæ pauperibus fuerunt condonate magis per gasindos quam per sacerdotes dispergantur, & ecclesiastica vita neglecta conlata bonorum magis per venatores & canes &, quod est gravius, per meretrices expendantur, vel religionis norma distructa levitate laicorum secularia injustè consentiantur, & per eorum iniqua consilia monachorum vitam conturbare præsumant. Propterea ergo ab hac parte semper Christo propitio direttore dirigentes communi voluntate ille Episcopus & ceteri consensimus ut in eis privilegium claro animo confirmaremus. Statuentes ergo jubemus sub testimonium sanctæ Trinitatis & pretium sanguinis Christi coram Deo & angelis atque archangelis ut de prædicto monasterio illo vel quicquid ibidem tam regio munere quam privatorum vel quibuslibet rebus atque corporibus est conlatum aut inantea

Tom. II.

conlatum fuerit, ut nullam exinde Episcopus civitatis illius habeat potestatem, neque Archidiaconus illius, vel ministri & actores Ecclesiæ, aut quilibet ex clero in rebus prædicti monasterij nullam præsumat habere principatum in nullam omnino rem quod dici aut nominari potest, non pro pacto exactandum, non pro mansionaticos requirendum, non pro totius omnino re repetendo, non pro Abbate constituyendo, non pro ministeria describendo, non pro altaria aut tabulas consecrando, non pro sacros ordines dedicando, illius civitatis Episcopus nullum ibidem præsumat habere accessum, nisi fortasse per communem consensum Abbas vel ipsa congregatio cum caritatis gratia pro sanctæ vitæ meritis crediderit evocandum. Et si fortasse ab eis fuerit evocatus, non hoc in consuetudine vertat, nec munera exinde requirat, sed simpliciter quæ à fratribus sibi fuerint oblata, & expleto caritatis officio, ad propria, sicut de reliqua Regis domo, cum pace discedat, quia dignum est ut quod Rex hujus seculi cum suis proceribus pro commune salute voluit esse constructum, sub integro privilegio sit in perpetuum à calumniandi occasionibus conservatum. Confirmamus igitur jure perpetuo ut cum Abbas ipsius cœnobij de hac vita migraverit, quemcumque sibi monachi ibidem habitantes secundum Deum elegerint, absque ullo arbitrio civitatis ipsius antelitis ipsi sibi monachi pastorem instituant, qui eorum sacrum ordinem instanter adtendat. Cum verò fuerit opportunum Ecclesiam dedicare, aut sacros ordines benedici, vel tabulas consecrare, quemcumque de religiosi Episcopi Abbas ipse vel monachi sibi voluerint invocare, in eorum maneat potestate. Et si, quod absit, ibi ordo sanctus tepescat, & Abbas monasterij hoc per se emendare neglexerit, aut etiam ipse cum monachis statuta regularia servare contempserit, etiam si vix pauci videantur de monachis quorum religio in Christo proficiat, potestas illis maneat quemcumque sibi elegerint de proximis monasteriis quem rectius & sanctius secundum regulam sancti Benedicti invenerint expetere, ut eorum salubri consilio studeant sanctum ordinem revocare. Statuimus etiam mulierum accessus intra portas monasterij nullatenus fiat. Si quis itaque constitutionem presentem pro quocumque conludio mutare connaverit, reus omnipotenti Deo effectus à

O o ij

pace Christianorum omnium habeatur extraneus, & indissolubili anathematis vinculo vincit sortem damnationis Iudæ proditoris incurrat. Quod privilegium ut in perpetuo tempore conservetur, stipulatione subnixâ, manu propria.

In Dei nomine. Incipit epistola quæ formata dicitur sive commendatiua.

XXXIX. Reverentissimo atque religiosissimo & à nobis cum summa veneratione nuncupando illi Episcopo ego ille extremus sub pontificali officio Deo famulantium perpetuam in Domino Iesu opto salutem. TTA. TA AAAI. DLXXV. Præfens frater noster ille petit ab extremitate nostra licentiam ad vestram almitatem proficiscendi atque vobiscum sive cum vestris habitandi. Cui & nos benivola mente & fraterno affectu, non solum ei copiam ad vos veniendi non negavimus, verum etiam ut à vobis sive à vestris gratificè suscipiatur exposcimus. Et si vobis placuerit ut aut in gradu quem modò tenet sacris altaribus ministret, aut ad altiorem gradum promoveatur, nostro sive nostrorum testimonio suscepto, id ei facere liceat, quippe qui nihil in eo tale noverimus quo id faciendi ei licentia denegetur. Bene namque in Ecclesia in qua hæcenus fuit educatus, bene conversatus, hoc nobis de se sive de sua vita ostendit ut, in quantum humana fragilitas scire potest, administratione sacrorum ministeriorum non sit indignus. Nos itaque, ut homines divini sensus insci, & arcanorum ignari, præbeamus de fratre quale scimus testimonium. Deus est enim quem occulta non fallunt, & qui omnium secreta rimatur, juxta illud: *Homo videt in facie, Deus autem in corde.* Has ergo litterulas ideo illi petere & nobis facere libuit ut ille non solum profugo aut abjecto non habeatur, verum etiam nostræ humanitatis & caritatis commendatione, à vestra fraternitate libentissimè suscipiatur. AMHN. XCVIII. Salus æterna, quæ Christus est, & in hoc præfenti tempore vobis longævam salutem & in futuro cum sanctis & electis sempiternam largiri dignetur. Amen. DCXCIV.

v. Reg. 76.

Item alia.

XL. In nomine Patris II & Filij Y & Spiritus sancti A. Ille Episcopus venerabilibus Præsulibus illis carissimis nobis patribus & confratribus pacem omnem & salutem sempiternam. Audientes præsentem Ecclesiæ nostræ filium illum, in eadem quoque natum, nutritum, atque cru-

ditum, & usque in presbyterij dignitatem à nostro præcessore provectum, vobis vestræque Ecclesiæ necessarium esse & utilem, mutua caritate & fraterna compassionem destinamus eam vestræ paternitati, ut in omnibus, sicut ex vestris uno, illo quoque utamini in Christo, hoc scientes, quia nullius malæ famæ apud nos usque nunc fuit, vita honestus, moribus simplex. Scientia quidem non extollitur à nobis: quia nec potest Homericæ, sed, ut ita dicamus, ut in pluribus non-civilibus sed exterioribus vulgò egonica. Et quia non divisa sed unica est Ecclesia Christi, non multiformis, sed concors, inter nos etiam quædam familiaritas præ aliis familiaritatibus animata, decet omnino ut & vos utamini nostris ut vestris, & nos vestris ut nostris. Hæc omnia invicem agamus in Christo Iesu Domino nostro. Et ut hæc nostræ humilitatis litteræ de præfato fratre vestræ caritati missæ non fictæ, sed fixæ, non ventosæ, sed firmæ comperiri valeant, Græcos apices, quos ecclesiasticus mos in hujusmodi rebus agendis decrevit, constituit, & obtinuit, subter addere cum numeris ad se pertinentibus curiosè decrevimus, hoc est, primos quos jam superius posuimus Patris II, Filij Y. Spiritus sancti A, qui exprimunt numerum octogenarium quadringentesimum & primum, Petri quoque Apostolorum principis primam II, qui habet numerum, ut jam dictum est, octogenarium. Nostri quoque nominis primam, vestri secundam, accipientis tertiam, nostræ quoque civitatis, de qua scribitur, quartam, & vestræ, ad quam scribitur, quintam, Indictionis quoque præfentis anni numerum, & summam utriusque numeri. Addidimus præterea seorsum in conclusione epistolæ universa præfata, claudentes nonagenarium & nonum numerum, qui secundum Græca elementa significat. Orate pro nobis orantibus pro vobis. Amen.

Item adhuc alia.

XLI. Clarissimo in Christo atque sanctissimo fratri illo Episcopo itémque ille indignus Archiepiscopus in Domino salutem optat. Præfens denique Presbyter ille nomine ad nostram confugit exiguitatem, nobis rememorans qualiter antecessor noster Dominus Ioseph eum ordinavit per deprecationem Frædegisi Abbatis in titulo sancti Martini in villa quæ dicitur illa, & recordans quòd nos in ipso die suæ ordinationis eum inquisivimus. Ideo ad vestram

missimus ipsum prudentiam, ut in vestra illi licitum sit suum peragere parrochia officium. Et ut certius credatis à nobis ipsum ordinatum, hanc epistolam, quam formatam dicimus, concludimus eo tenore ut credimus à sanctis patribus constitutum esse, id est, primam litteram Patris & Filij & Spiritus sancti, ut in nomine ipsius condita conservetur. Item primam litteram Petri ponimus, qui primus Apostolorum fuit, quæ, ut transitulimus, L X X X. significat. Ponimus ad nostrorum nominum litteras loci quamvis diversorum ordine tamen ut constitutum est, id est, me indignum primam litteram, vestri gloriosi secundam, tertiam civitatis nostræ de qua mittitur, quartam vestræ urbis ad quam mittimus. Addidimus Indictionem quæ est. AMHN. quod nonagenarium nonum numerum exprimit. Valet in Domino.

Item adhuc alia.

XLII. Reverentissimo almissuæque religionis cultu sincerissimo sanctæ illius sedis Archiepiscopo vel Episcopo Adventius reverendæ Mettensis Ecclesiæ ac plebis ipsius humilis famulus in Christo pastorum principe mansuram cum gaudio prosperitatis & perpetuitatis gloriam. Decreta sanctorum CCCCXVIII. patrum Nicæa constitutorum saluberrima servantes, Deo dignam piamque fraternitatem vestram canonicè aggredimur, & sub nomine formatæ epistolæ reverenter vestram sanctitatem adimus, vobis videlicet intimando quia præsentis Presbytero vel Diacono seu Subdiacono nomine ill. has dimissorias dedimus litteras, quem in nostra diocesi ecclesiasticè educatum de ordine clericatus ad illum proveximus gradum, ut his canonicis munitus apicibus, cum nostra licentia ei in vestra parrochia sub defensione ac regimine vestræ caræ dilectionis degere liceat, & ut eum, si morum probitas & doctrinæ dignitas suppetit, ad ecclesiasticos ordines promoveatis fideliter annuimus, & in sinu sanctæ matris Ecclesiæ canonicè fovendum ac regendum committimus. Hanc ergo epistolam Græcis litteris hinc inde munire decrevimus, & anulo Ecclesiæ nostræ bullare censuimus. Christus pastorum princeps fraternitatem vestram ad custodiam sui gregis diu nobis conservet incolumem. Amen.

Exemplar libertatis.

XLIII. Auctoritas ecclesiastica patenter ammonet, insuper & majestas re-

gia catholicæ religioni assensum præbet, ut quemcunque ad sacros ordines ex familia propria promovere Ecclesiæ quæque delegerit, in præsentia Sacerdotum, Canonicorum simul & nobilium laicorum, ejus cui subiectus est subscriptione vel manumissione sub libertatis testamento solemniter roboretur. Idcirco ego Adventius annuente Christo sanctæ Mettensis Ecclesiæ Episcopus quendam Ecclesiæ nostræ famulum nomen ill. sacris ordinibus oblatum ad altaris cornu nobilium virorum in præsentia per hoc auctoritatis testamentum statuo, ita ut ab hodierno die & tempore bene ingenuus atque ab omni servitutis vinculo securus permaneat, tanquam si ab ingenis fuisset parentibus procreatus vel natus, eandemque pergat partem quamcunque volens canonicè elegerit, ita ut deinceps nec nobis neque successoribus nostris ullum debeat noxiæ conditionis servitium. Sed omnibus diebus vitæ suæ sub certa plenissimæque ingenuitate, sicut alij cives Romani, per hunc manumissionis atque ingenuitatis titulum bene semper ingenuus atque securus existat. Suum verò peculiare quod habet, aut quod abhinc assequi poterit, faciat inde secundum canonicam auctoritatem liberè quicquid voluerit. Et ut hæc ingenuitatis pagina inviolabilem obtineat firmitatem, manu propria illam roboravimus.

ISONIS
MONACHI SANGALLENSIS
FORMVLÆ.

Traditio ad monasterium.

XLIV. Humano genere peccatorum maculis fauciato atque ob culpam inobedienciæ à paradisi gaudiis dejecto, inter cetera curationum medicamenta etiam & hoc Deus mundo remedium contulit ut propriis divitiis homines suas animas ab inferni tartaris redimere potuissent, sicut per Salomonem dicitur: *Redemptio animæ* Prov. 13. *viri, propriæ divitiæ ejus.* Hinc & per semetipsam divina clementia in evangelio hortatur dicens: *Date, & dabitur vobis.* Luc. 6. & 11. Et iterum: *Date elemosynam, & omnia munda sunt vobis.* His igitur atque aliis scripturarum ammonitionibus ego Wolflugi compunctus trado atque transfundo ad cœnobium sancti Galli, ubi Grimaldus Abbas præesse dinoscitur, quicquid in pago Turgauensi in loco Rammisperage

O o iij

nominato proprio sudore Staricholfus adquisivit, & cum manu advocati sui Richmari ad prædictum cœnobium contradidit, mihiq; & legitimæ meæ procreationi sub ea ratione possidendum dereliquit ut censum exinde annis singulis perfolvam, id est, duos denarios vel duos maldros de grano. Si autem ego illas redimere velim, cum uno solido id agam. Si verò ego illas non redimam, legitimi heredes mei sub prædicto censu eas possideant. Si autem hoc evenierit ut legitimi heredes mei deficiant atque in sua ingenuitate non permaneant integerrimè, statim ad prædictum redeant cœnobium perpetualiter possidendum, nullûsque eas ulterius licentiam abstrahendi habeat, sed pro remedio animæ meæ necnon & Staricholfi semper illuc sint deligatæ, cum pratis, pascuis, silvis, marchis, viis, aquis, aquarûmque decursibus, cultis & incultis, mobilibus & immobilibus, quicquid dici vel nominari potest. Hanc autem traditionem ideo ego facere volui quia illa prior traditio quam Staricholfus fecit, non perfecta nec literis fuit mandata. Quòd si ego ipse vel ulla opposita persona contra hanc traditionis chartulam venire tentaverit, auri uncias tres, argenti pondera quinque ad ærarium Regis coactus perfolvat, & effectum quem inchoavit non perficiat, sed hæc charta stabilis & firma permaneat, cum stipulatione subnixa. Actum in ipso cœnobio sancti Galli, præsentibus istis quorum hic signacula, continentur. Signum Wolfhugi, qui hanc traditionem fecit. Sig. Heitar. † Amalunc. † Witigouvo. † Tagibreht. † Ricman. † Enno &c. Ego igitur Iso inmerens monachus rogatus scripti & subscripti. Notavi diem dominicum iv. Kal. Jun. anno x i i i. regni Lodoiçi, sub Odalrico Comite.

Item alia.

XLV. Ego in Dei nomine illa cum manu advocati mei nomine illo trado ad monasterium sancti illius mancipia totidem, quorum hæc sunt nomina. Sed extra hos unum servum emptitium nomine illo. In ea videlicet ratione ut ea habeam tempus vitæ meæ, censumque annis singulis solvam, id est, tantum. Et si redimere voluero, eum tanto redimam. Illum verò supranominatum servum nomine illo in eundem censum habeam tempus vitæ meæ. Et si redimere voluero, cum tanto pretio redimam. Post obitum verò meum, si antè non redimero, omnia ad jamdictum

monasterium redeant perpetim possidenda. Si quis verò contra hanc chartulam traditionis venire atque inrumpere tentaverit, illa multa componat sicut in lege Alamannorum continetur. Actum in illo loco publicè &c.

Præstaria.

XLVI. Christi enim favente clementia ille Abbas monasterij illius sancti. Convenit unà cum consensu fratrum nostrorum ut illa mancipia, quæ nobis ille de illo loco tradidit, ei iterum per præstarium repræstaremus, quorum hæc sunt nomina, illum & ejus sobolem his nominibus, sed extra hos unum servum emptitium, in ea videlicet ratione ut ea habeat tempus vitæ suæ, censumque annis singulis inde solvat, & si redimere voluerit, cum illo pretio redimat. Illum verò supranominatum servum illum in eundem censum habeat tempus vitæ suæ; & si redimere voluerit, cum illo pretio redimat. Post obitum verò ejus omnia ad supradictum monasterium redeant perpetim possidenda, si antè non redemerit. Actum in ipso monasterio publicè, præsentibus istis quorum hic signacula continentur. Signum Decani, Præpositi, Cellarij, Sacratarij, Portarij, Hospitarij, Camerarij. Sig. aliorum testium. Ego itaque ille scripti & subscripti. Notavi diem illum, illa data, anno illo illius Imperatoris, sub illo Comite.

Vindicatio traditionis.

XLVII. Dum constet plurimis quòd à quodam homine nomine illo advocatus cœnobij sancti illius, pro rebus quas ille in illo loco sitas ad partem jamdicti monasterij contradidit, frequenter pro illis rebus interpellatus est. Quæ ex re utrinque complacuit atque convenit ut devitandæ deinceps causæ contentionis præfata res, pro quibus nos & advocatum nostrum interpellat, ad nos pleniter id est ad potestatem monasterij redeant perpetim possidenda, accipiaturque à parte ejusdem monasterij aliquo territorium in confinio villæ illius nomine nuncupata, hoc est, totidem juchos, sub tali conventione ut etiam deinceps neutra ullam inquietudinem seu repetitionem moliat. Quòd si inchoatum fuerit, sit tunc pars alteri tantum culpabilis quantum expetit, & quòd malo ingenio repetit evindicare non valeat, sed præsens conventionis chartula perennem obtineat vigorem, stipulatione subnixa. Actum in illo loco publicè. Signum illius Abbatis & advocati sui illius, qui hanc

conventionis chartulam perpetraverunt. Sig. Decani, Custoris, Prapofiti, Cellarij, Portarij, Camerarij, Hospitarij. Sig. aliorum testium. Ego itaque ille rogatus scripsi. Notavi diem illum, in illa data, anno illo illius Imperatoris, sub illo Comite.

Charta commutationis.

XLVIII. Omne namque quod inter partes diversas bonis moribus sanisque consiliis fuerit diffinitum, necesse est propter jurgia futura subicienda succedentibus temporibus subscriptionis vinculo conligare. Sic itaque complacuit atque convenit inter illum Abbatem cum advocatione suo seu cenobij illius seu inter alios seculares inter illum & illum ut simillas firmitates parique tenore conscriptas cambij sui emitterent, quas & emisissent. Ipsum autem cambium in eadem firmitatis emissiones nominatim visum est nobis inferendum. Deinde namque memoratus Abbas seu alius cum manu advocati sui jamdicto homini illo in villa nuncupata juchos & de pratis ad carradas ad jus pertinens sancti illius, & accepit ab illo in villa nuncupata juchos & de pratis ad carradas, ea duntaxat ratione ut pars utraque acceptae jus cambitionis deinceps inconvulsam & inviolabile perennibus temporibus absque ullius inquietudine vel repetitione possideat; sicque pari diffinitione sanxerunt ut

si pars quaelibet exin calumniam ingerere, hoc est, si aut memoratus Abbas seu successores ipsius five jamdictus ille vel illius heredes aliquam repetitionem moliri tentaverint, sit tunc pars parti tantum culpabilis quantum repetere praesumpserit, & in ararium Regis auri uncias tres cogatur impendere, sed nihilominus praesens emissio cambij hujus perpetim sui vigor obtineat firmitatem, ita duntaxat si Imperatoris clementiae complacuerit. Actum in illo loco, praesentibus istis. Signum illius Abbatis & advocati sui illius. Signum illius Decani. Signum Praepositi. Signum Cellarij. Signum Custoris. Signum Portarij. Signum Camerarij. Signum Hospitarij. Sig. aliorum testium. Ego itaque immerens Diaconus anno illo Imperatoris scripsi & subscripsi. Notavi diem illum, illam datam, sub illo Comite. Amen.

Constitutio dotis.

XLIX. Dulcissima conjux mea atque amantissima nomine illo, ego in Dei nomine ille. Sumpsit mihi consilium atque complacuit ut ego te mihi in conjugium accepissem, quod ita & feci. Propterea dono tibi dotem, sicut nostris utriusque complacuit amicis tibi donare, in pago illo, in illo loco, in villa nuncupata, id est, rectam curtem cum sepe circumcinctam &c.

